

Notulen van de vergadering
gehouden op vrijdag 30 oktober 1964 in de Trêveszaal, aange-
vangen 's morgens na afloop van de vergadering van de rijks-
ministerraad en 's middags voortgezet

Aanwezig: De minister-president Marijnen en de ministers Van
Aartsen, Biesheuvel, Bogaers, Bot, De Jong, Scholten,
Schouwenaar, Toxopeus, Veldkamp en Witteveen
(Afwezig zijn de ministers Andriessen en Luns)

Voorts zijn aanwezig de staatssecretarissen Bakker
(punten 6 en 8), Van den Berge (punten 6, 14d en
14f), De Block (punt 2), Diepenhorst (punten 2 en 3)
en Keyzer (punten 2g en 8)

Secretaris: drs. J. Middelburg

1. Notulen van de vergadering van 16 oktober 1964

Opmerking n.a.v. punt 11 f: Gouverneur van Suriname

Minister Biesheuvel herinnert eraan, dat de raad
een standpunt heeft ingenomen bij de bespreking van de ver-
vanging van de gouverneur van Suriname ten gunste van mr. H.
de Vries, terwijl de Surinaamse regering dr. R.H. Pos heeft
voorgedragen. In verband met de vraag van enkele ministers
of aan dr. Pos in dit verband toezeggingen waren gedaan, heeft
spreker een afschrift gekregen van een brief van minister
Luns aan de Surinaamse minister-president Pengel, waarin deze
zich bereid verklaart aan een tijdelijke plaatsing van dr. Pos
in de buitenlandse dienst mee te werken, aangezien deze blij-
kens een mededeling van de heer Pengel bestemd zou zijn om
tot gouverneur te worden benoemd. Daaruit blijkt, dat minister
Luns op verzoek van de heer Pengel bereid is geweest om dr.
Pos voor een jaar te plaatsen. Spreker heeft op 22 oktober de
Surinaamse minister-president ingelicht over het standpunt
van de Nederlandse regering en daaraan de vraag geknoopt of
de Surinaamse regering de zaak nog eens wil bekijken. Na een
vergadering van de Surinaamse ministerraad op 24 oktober
heeft spreker een telegram ontvangen, dat de Surinaamse rege-
ring haar voordracht van dr. Pos handhaaft. Aangezien spreker
op grond van de overwegingen die hij vorige maal heeft ver-
meld aan mr. De Vries de voorkeur geeft, zou hij diens benoe-
ming in de RMR willen voorstellen. Een consequentie kan dan
zijn, dat de Surinaamse regering zich daartegen blijft ver-
zetten en gebruik maakt van het recht van intern appel, bedoeld
in artikel 12 van het Statuut. In dat geval zouden twee ver-
tegenwoordigers van Suriname, twee Nederlandse ministers
met de minister-president als voorzitter een beslissing moeten

ministerraad
30 oktober 1964

ministerraad, maar ook dat deze zaken niet meer zo dringend zijn, dat snel een beslissing zou moeten worden genomen. Ook de Amerikanen spreken thans over februari of maart en niet meer over een beslissing in 1964. Defensie is met Buitenlandse Zaken aan een symposion bezig om alle kanten van dit probleem te weten te komen. Wat de Fransen betreft merkt spreker op, dat deze niet in het idee van een MLF hebben geloofd; zij hebben dit geridiculiseerd en gebagatelliseerd, maar zij beseffen nu, dat de Amerikaanse regering de totstandkoming zal doordrukken. Minister Toxopeus vraagt of de ministers in de raad een neerslag van het symposion in een schriftuur tegemoet kunnen zien.

De minister-president acht een bespreking van dit probleem in tegenwoordigheid van minister Luns nodig; dit is ook van meer betekenis, nu minister Luns informatie van de betrokken landen uit de eerste hand heeft, vooral omdat het een snel evoluerende zaak betreft. Minister Witteveen acht eveneens een bespreking in de ministerraad wenselijk. Hij heeft de indruk, dat de Nederlandse vertegenwoordigers bij de besprekingen over de MLF zich zeer positief tegenover de MLF opstellen. Minister De Jong had ook de indruk, dat de Nederlandse vertegenwoordigers in Parijs wat hard liepen; het is daarom van belang, dat de Nederlandse ambassadeur bij de NAVO, dr. Boon, ook aan het symposion deelneemt.

Staatssecretaris De Block deelt mede, dat minister Luns de Amerikaanse minister Rusk na de ambassadeursconferentie voor een tweede bespreking zal ontmoeten. In het eerste gesprek is vooral ook over de zelfstandigheid van de Europese verdediging gesproken. De Amerikaanse regering is geïrriteerd over de Franse uitlatingen, dat zij de verdediging wel zelf zullen doen, maar dit kan dan alleen onder de paraplu van de Amerikaanse defensieve kracht. De Amerikaanse vertegenwoordigers zeiden, dat zij over de verdediging van het Westen progressieve ideeën hebben, maar dat zij zolang de Franse president deze houding aanneemt hun ideeën niet naar voren brengen.

De minister-president stelt voor deze discussies in een volgende vergadering verder te voeren aan de hand van een nota die hiervoor wordt voorbereid.

2 c. De ontwikkeling van de EEG en de Kennedy-onderhandelingen (Zie notulen m.r. 16 oktober 1964, punt 2 c)

Minister Biesheuvel merkt op, dat is afgesproken hoe de voorbereiding zal zijn van de problemen die in de EEG-raad aan de orde komen. Hij is erover bezorgd, dat de Franse president zich vastmanoeuvreert en ook de Duitse Bondsregering vast komt te zitten. Spreker meent, dat dit probleem in de ministerraad bekeken moet worden. Zijn standpunt is, dat men van Nederland uit moet proberen een steen bij te dragen aan de voortzetting van de EEG. In Brussel is men thans in een

vrij kritische.....

ministerraad
30 oktober 1964

vrij kritische fase, waarbij de moeilijkheden zich concentreren om de landbouw, maar de spanning heeft een wijdere strekking. Het ligt op de weg van Buitenlandse Zaken om de bespreking hiervan in de ministerraad voor te bereiden; spreker wil hieraan ook een bijdrage geven.

Staatssecretaris De Block merkt met betrekking tot de besprekingen door de EEG-commissie over de Kennedy-ronde op, dat de Franse delegatie de EEG-commissie al in gebreke heeft gesteld, dat zij haar mandaat hierbij zou hebben overschreden. Dit mag formeel juist zijn, maar materieel is het zo, dat de onderhandelaars enige marge moeten hebben. Spreker vreest, dat de vergadering van de EEG-raad van 10 t/m 12 november heel moeilijk zal worden. Tevoren zal de Nederlandse delegatie moeten bekijken, dat zij niet stukje bij beetje over de grens van het nog aanvaardbare wordt heengetrokken. Het gaat bij de besprekingen over de Kennedy-ronde niet alleen over de uniforme graanprijzen, maar ook over de exceptielijsten.

De minister-president heeft het vermoeden, dat de Fransen die verwachten, dat er een convenant tussen de Amerikanen en de Duitse Bondsregering over de import van Amerikaans graan in de lucht hangt, hierop reageren door te zeggen, dat dit niet voldoende is zolang niet een beslissing over de uniforme graanprijzen is genomen.

Minister Biesheuvel merkt op, dat over de vraagstukken in de afgelopen dagen een aantal instructieve telegrammen uit Bonn zijn ontvangen. Hij pleit ervoor, dat alle ministers deze stukken onder ogen krijgen, waarbij Buitenlandse Zaken de telegrammen wel scherp moet selecteren. De minister-president meent, dat men kan stellen, dat de situatie zo kritiek is, dat alle ministers voldoende geïnformeerd moeten worden, zoals in het vorige kabinet ten aanzien van de Nieuw-Guineakwestie het geval was. Spreker stelt voor, dat aan Buitenlandse Zaken gevraagd zal worden de essentialia te lichten uit de telegrammen over de Europese integratie, de Kennedyronde en de MLF. Deze documentatie zal men dan woensdag of uiterlijk donderdagmorgen aan de ministers moeten zenden. De raad verklaart zich hiermede akkoord.

2 d. Importheffingen in Engeland

Staatssecretaris De Block deelt mede, dat door de EEG-landen meer druk wordt uitgeoefend om te bereiken, dat de Britse verhoging van invoerrechten met 15% een tijdelijke maatregel is, omdat de grote vrees bestaat, dat Engeland er nooit meer afkomt. De minister-president acht de Britse maatregelen een ouderwetse methode om de betalingsbalans in evenwicht te krijgen. Staatssecretaris De Block meent, dat deze maatregel alleen zin heeft om even het eigen huis in orde te maken. Minister Biesheuvel heeft een lijstje laten maken van de invloed, die deze maatregel in de landbouwsector zal hebben.

Voor de.....